

Metþátttaka á Hjúkrun 2019

Metþátttaka var á ráðstefnunni Hjúkrun 2019: Framtíð, frumkvæði og forvarnir sem haldin var í tíunda sinn í Hofi á Akureyri dagana 26. og 27. september. Alls sóttu 450 hjúkrunarfræðingar ráðstefnuna sem var í alla staði mjög vel heppnuð. Dagskráin var fjölbreytt en yfir 70 erindi voru flutt á ráðstefnunni, auk vinnusmiðja og veggspjalda- og vörुकynninga. Aðalfyrirlesararnir voru dr. Anne Marie Rafferty, Ian Setchfield og Auðbjörg Brynja Bjarnadóttir.

Verðum að taka ábyrgð á eigin örlögum

„Hjúkrunarfræðingar verða að taka ábyrgð á eigin örlögum. Þeir þurfa að vera þátttakendur í samræðum og þeir eiga ekki að yfirgefa svæðið fyrr en þeir hafa fengið það sem þeir eiga rétt á. Við verðum að vera ýtin og taka frumkvæði,“ sagði dr. Anne Marie Rafferty, prófessor í „nursing policy“ og fyrrverandi háskólarektor í Florence Nightingale Faculty of Nursing and Midwifery í King's College í London og forseti Royal College of Nursing.

„Við verðum að vera ýtin og taka frumkvæði,“ sagði dr. Anne Marie Rafferty, prófessor í „nursing policy“ og fyrrverandi háskólarektor í Florence Nightingale Faculty of Nursing and Midwifery í King's College í London og forseti Royal College of Nursing.

Rannsóknarefni Anne Marie spannar jafnt sögu hjúkrunar, heilbrigðisstarfsmenn og stefnumótun í heilbrigðismálum. Hún útskrifaðist úr hjúkrunarfræði frá Háskólanum í Edinborg og er með meistaraáráðu í skurðhjúkrun frá Háskólanum í Nottingham. Hún var fyrsti hjúkrunarfræðingurinn til að ljúka doktorsnámi við Háskólann í Oxford í nútímasögu. Anne Marie sagði skynsemi hafa ráðið því að hún lagði fyrir sig hjúkrun líkt og hjá Florence Nightingale, en móðir Anne var hjúkrunarfræðingur í seinni heimsstyrjöldinni.

Ekki bara áhugavert heldur ómótstæðilegt

Leiðtoginn sem býr í hverjum og einum er á okkar eigin ábyrgð, sagði Anne Marie. „Við erum öll leiðtogar. Ef við vinnum saman þá getum við allt. Við þurfum ekki leyfi frá einum né neinum,“ og ítrekar mikilvægi samtakamáttar meðal hjúkrunarfræðinga. Samvinna er öflugasta leiðin til að efla heilbrigðiskerfið. „Við þurfum að tala fyrir einingu en ekki sundrunu.“

Til að fá fleiri hjúkrunarfræðinga til starfa þarf að gera starfið ekki bara áhugavert heldur þarf að gera það ómótstæðilegt. Hún lagði mikla áherslu á samtakamátt meðal hjúkrunarfræðinga en forsendan fyrir því að hjúkrunarfræðingar

öðlist meiri völd er að þeir vinni saman. En það eru ekki eingöngu hjúkrunarfræðingar sem þurfa að vinna saman heldur er mikilvægt að þeir vinni með öðrum heilbrigðisstarfsmönnum, að ógleymdum fjölmiðlum. Anne Marie sagði mikilvægt að fá alla í lið með sér og ekki síst að fá unga hjúkrunarfræðinga í stefnumótun og ákvörðunartöku. Þannig eykst sjálfstraust stéttarinnar. Hún rifjaði upp af því tilefni orð Florence Nightingale: Velgengni mín er byggð á því að ég afsakaði mig aldrei né tók við afsökunum frá öðrum.

Hún rifjaði upp af því tilefni orð Florence Nightingale: Velgengni mín er byggð á því að ég afsakaði mig aldrei né tók við afsökunum frá öðrum.

Hjúkrunarfræðingar þurfa að taka sér meiri völd

Framtíðin er björt fyrir sérfræðinga í hjúkrun var heiti og inntak erindis Ian Setchfield, ráðgjafa í bráðahjúkrun í Kent á Englandi. Í erindi sínu lagði hann áherslu á að hjúkrunarfræð-

Ian Setchfield er ráðgjafi í bráðahjúkrun við háskólasjúkrahúsið í Austur Kent (EKHUFT). Hann hefur brennandi áhuga á því að efla klíniska forystu og vinna að menningarbreytingum innan hjúkrunar með heildræna nálgun að markmiði í meðferð sjúklinga. Hann er þekktur fyrirlesari á vettvangi bráðahjúkrunar og er félagi bráðahjúkrunarfræðinga í Bretlandi.

ingar þurfi að taka sér meiri völd. Í Englandi sé mikill valdamunur milli lækna og hjúkrunarfræðinga sem felst í því að læknar taka ákvarðanir en hjúkrunarfræðingar hlýða. Í því sambandi sagði hann að þegar orðið hjúkrunarfræðingur er slegið upp í leitarforritinu Google komi mjög framarlega í leitinni að „hjúkrunarfræðingur er þjálfuð manneskja sem vinnur á spítala eða í heimahúsi við umönnun veikra, barna eða gamals fólks“.

„Þetta verður að breytast,“ segir hann, og jafnframt þarf að skýra betur mörkin á milli hlutverka hjúkrunarfræðinga annars vegar og lækna hins vegar, en mörkin eru óskýr að hans mati.

Aukin þörf fyrir sérfræðinga í hjúkrun

Sérfræðihlutverk hjúkrunarfræðinga er enn ungt og ill skilgreint. Upphaf þess má rekja til þess hve byggð er dreifð í Bandaríkjunum og skorts á aðgengi að sérfræðipækkingu. Útfærsla á sérfræðihlutverki hjúkrunarfræðinga er mismunandi eftir löndum og töluverð umræða hefur átt sér stað hvert hlutverk þeirra eigi að vera. Mikilvægt er þó að hjúkrunarfræðingar gleymi ekki kjarnanum í hjúkruninni, segir hann. Með auknum mannfjölda, hækkandi aldri og vaxandi menningarmun aukast kröfur um að færa hjúkrun nær heimilum fólks frekar en inn á heilbrigðisstofnanir. Slíkar breytingar fela í sér vissa áhættu og því enn mikilvægara að það sé vandlega skilgreint hvert hlutverk sérfræðinga er. Ian segir að oft og tíðum beri mikið á milli starfa sérfræðinga og hvaða titla þeir bera og því mikilvægt að það sé skýrt hvaða hlutverki hver gegnir. „Sérfræðipækking er meira en bara vinnutitill,“ segir hann.

Deild sérfræðinga í hjúkrun stofnuð 2017

Deild sérfræðinga í hjúkrun var stofnuð hér á landi 2017 og í september 2019 var skráður 81 félagi en rétt til aðildar hafa allir þeir félagsmenn innan Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga sem hafa gilt sérfræðileyfi í hjúkrun á Íslandi. Hlutverk deildarinnar er að vinna að framgangi sérfræðipækkingar í hjúkrun, vera stjórn Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga og nefndum til ráðgjafar um þau málefni sem krefjast þekkingar og reynslu sérfræðinga í hjúkrun. Til að verða sérfræðingur í hjúkrun þarf að hafa gilt hjúkrunarleyfi, meistaraþróf í hjúkrun eða ljós-móðurfræðum, tveggja ára starfsreynslu á sérsviði í fullu starfi undir leiðsögn sérfræðings í hjúkrun auk leyfis frá landlækni.

„Besta leiðin til að spá því hvað framtíðin ber í skauti sér er að skapa hana sjálf!“

Allt bendir til að þörfin fyrir sérfræðinga í hjúkrun eigi eftir að vaxa þegar fram líða stundir. Hjúkrunarfræðingar eiga ekki að tvístíga segir Ian, heldur sækja fram og minnst orða Abrahams Lincolns: Besta leiðin til að spá því hvað framtíðin ber í skauti sér er að skapa hana sjálf!

Erindi Auðbjargar Brynju Bjarnadóttur, hjúkrunarfræðings á Kirkjubæjarklaustri, um breytta tíma meðal hjúkrunarfræðinga í dreifbýli, vakti mikinn áhuga ráðstefnugesta og komust færri að en vildu. Hún varð því við þeirri ósk að flytja erindi sitt aftur seinni daginn við mikinn fögnuð gesta.

Metþátttaka var á ráðstefnunni. Dagskráin var fjölbreytt en yfir 70 erindi voru flutt á ráðstefnunni, auk vinnusmiðja og veggspjalda- og vörukynninga.